

Tisková zpráva agentury FRA
Ve Vídni dne 12. října 2017

Dosažení nezávislosti je pro mnoho osob se zdravotním postižením vzdáleným snem

Značný počet osob se zdravotním postižením v EU stále žije v zařízeních ústavní péče. Jsou vystaveny riziku izolace a marginalizace a nemohou vést plnohodnotný, nezávislý život. Navíc se potýkají s horšími podmínkami než lidé bez zdravotního postižení. Nové zprávy Agentury Evropské unie pro základní práva (FRA) poukazují na to, že tato situace vyžaduje systematické změny ve způsobu, jakým je organizována a financována podpora osob se zdravotním postižením. Zprávy přinášejí návrhy ohledně toho, co osoby se zdravotním postižením ze strany EU a jejích členských států potřebují, aby mohly vést nezávislý život v rámci podpory založené na místních komunitách, mohly jednoduše využívat veřejnou dopravu či obstarávat si nákupy.

„Osoby se zdravotním postižením až příliš často nemají možnost volby a kontrolu nad svými životy,“ uvádí ředitel agentury FRA [Michael O’Flaherty](#). *„Ačkoli se EU a její členské státy zavázaly umožnit těmto osobám využívat právo na nezávislý život, v praxi tomu tak zdaleka není. Tyto zprávy působí jako varování, které má tvůrce politik přimět k tomu, aby zajistili plný výkon tohoto práva v celé EU.“*

Zprávy s názvem „**From institutions to community living**“ (Ze zařízení ústavní péče do života v komunitě) zkoumají různá hlediska odklonu od života v zařízeních ústavní péče k nezávislému životu v komunitě, což je právo zakotvené v Úmluvě OSN o právech osob se zdravotním postižením. Zprávy se zaměřují na: [plány a závazky v oblasti deinstitucionalizace](#), [financování](#) a [dopad této situace na osoby se zdravotním postižením](#).

Tyto zprávy ukazují, že celá řada členských států má vypracovány strategie deinstitucionalizace, které je zavazují k zajištění nezávislého života pro všechny osoby se zdravotním postižením. Přejít od institucionalizace těchto osob v zařízeních ústavní péče k jejich podpoře založené na místních komunitách je rovněž podmínkou k získání financování ze strukturálních fondů EU. Těmito strategiím však často chybí dostatečné financování, jasně stanovené lhůty a cílové ukazatele a rovněž se jim nedaří náležitým způsobem zapojit organizace osob se zdravotním postižením, což působí kontraproduktivně. Mnoho členských států navíc stále financuje provoz příslušných zařízení.

Připočteme dále nedostatečnou koordinaci mezi četnými vnitrostátními a místními orgány, které nabízejí podporu, a výsledkem je situace, kdy osoby se zdravotním postižením běžně žijí v horších podmínkách než lidé bez postižení. Platí to zvláště v případě osob se zdravotním postižením vyššího stupně. Často se v důsledku toho cítí vyloučeny ze společnosti a mají pocit nedostatečné kontroly nad svými životy.

To poukazuje na nutnost vypracovat jasné plány podložené dostatečným financováním a vymezením povinností, jež se soustředí na podporu uzavírání zařízení ústavní péče a umožňování života v komunitě. Příkladem může být poskytování celé škály kvalitních služeb osobních asistentů. Měla by existovat rovněž odpovídající podpora na úrovni komunit, která by pomohla osobám se zdravotním postižením poté, co opustí zařízení ústavní péče. Zpřístupnění každodenních služeb, jako například dopravy, zdravotní péče a vzdělávání, je proto zásadní. Aby bylo možné zajistit, že bude potřebám osob se zdravotním postižením věnována odpovídající pozornost, a ty tak budou moci využívat

svého práva na nezávislý život, je rovněž velmi důležité zapojit osoby se zdravotním postižením a organizace, které je zastupují, do rozhodování a monitorovat pokrok.

V případě zájmu o další informace se obraťte na: media@fra.europa.eu /
Tel.: +43 1 580 30 642.

Poznámky pro redaktory:

Agentura FRA je nezávislým orgánem EU pro poskytování pomoci a odborných znalostí v oblasti základních práv Evropské unii a jejím členským státům. Více informací o práci agentury FRA v souvislosti s problematikou zdravotního postižení naleznete na našich [internetových stránkách](#).